

Omagiu adus unui moment crucial: Decembrie 1989

S-au scris și se vor mai scrie cărți despre Revoluția Română din Decembrie 1989. Unii o fac pentru a o contesta sau pentru a prezenta deformat faptele. Nimeni, însă, nu poate ignora faptul istoric – că anul 1989 a fost un an de cotitură, ce a marcat schimbări radicale în spațiul geografic în care ne aflăm, că acestea au avut un caracter revoluționar, tocmai prin profunzimea proceselor de schimbare pe care le-au generat.

Pentru a sublinia caracterul pașnic al acestor procese, în unele din țările implicate în aceste schimbări, a apărut și denumirea de „revoluție de catifea” (în Cehoslovacia). În Polonia, precum se știe, aceste procese s-au concretizat prin organizarea alegerilor libere din vara anului 1989, care au adus la putere guvernul Mazowiecki, reprezentant al organizației „*Solidarność*” (denumirea fostului sindicat al muncitorilor din portul Gdańsk, condus de Lech Walesa).

Numai în România, din cauza caracterului dur al dictaturii instaurate de Nicolae Ceaușescu, nu a fost posibilă o asemenea evoluție firească, pașnică spre democrație. A fost nevoie de o **explozie socială** care a izbucnit, la început, în Timișoara, prin ieșirea masivă în stradă a populației orașului (inclusiv a muncitorilor din întreprinderile industriale). Această manifestare de masă a cunoscut **măsurile de reprimare violentă din 17 decembrie 1989**, când au căzut primele victime, dar și victoria din ziua de **20 decembrie 1989**, când populația a proclamat „**orașul liber – Timișoara**”.

În București, în ziua de 21 decembrie, mitingul convocat de Ceaușescu, expresie a rupturii sale totale de realitățile din țară, crezând că va căpăta suportul bucureștenilor pentru a dezavua „rebeliunea” (din Timișoara) - **s-a transformat** într-o veritabilă **revoltă populară** (care a cunoscut, de asemenea, efectele încercării de reprimare armată, comandată de Ceaușescu și soldată, din nou, cu victime din rândul populației). Aceasta a dus la **alungarea lui Ceaușescu în ziua de 22 decembrie 1989** (când a fost obligat să fugă cu elicopterul de pe sediul Comitetului Central). Astfel încât, în seara zilei de 22 decembrie, reprezentanții Consiliului Frontului Salvării Naționale, constituit ad-hoc, au putut prezenta, la Televiziunea națională, *Proclamația către țară*, care **constata prăbușirea dictaturii lui Ceaușescu și anunța constituirea primei structuri provizorii** care se angaja să asigure dezvoltarea democratică a țării, inclusiv **organizarea primelor alegeri libere**.

Cartea domnului Constantin Corneanu, intitulată **Victorie însângerată. Decembrie 1989** (*Premisele, izbucnirea și desfășurarea Revoluției Române din Decembrie 1989*), este o nouă apariție care se adaugă la studiile consacrate evenimentelor revoluționare izbucnite la finele anului 1989, cu urmări fundamentale în evoluția societății românești. Apariția acestei lucrări, în ajunul celei de a 25-a aniversări a Revoluției Române din Decembrie 1989, este un omagiu adus acestui moment crucial din istoria recentă a României și memoriei celor ce s-au jertfit pentru victoria Revoluției, pentru evoluția țării pe calea democrației și a dezvoltării sale în pas cu evoluția lumii contemporane.

Este de apreciat efortul depus de autor pentru realizarea unei ample documentații care susține conținutul celor trei capitole:

- **primul** – consacrat contextului internațional în care a izbucnit Revoluția Română din Decembrie 1989 și îndeosebi schimbărilor produse în fosta URSS odată cu venirea la putere a lui Mihail S. Gorbaciov și promovarea politicii sale de „perestroika” și „glasnosti” – ca și efectele lor asupra evoluției situației din fostele țări „socialiste”;

- **al doilea** - consacrat analizei proceselor de degenerare care s-au produs, îndeosebi în anii '80, în România lui Ceaușescu, cu efecte asupra funcționării structurilor de partid și de stat și asupra condițiilor tot mai precare de viață ale oamenilor și a climatului general din țară;

- **al treilea** - consacrat izbucnirii, desfășurării și programului Revoluției Române din Decembrie 1989, autorul valorificând analizele și studiile desfășurate, inclusiv în cadrul Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989, asupra evenimentelor desfășurate în diverse centre din țară (Iași – 14 decembrie 1989, Timișoara, Arad, Cugir, Alba-Iulia, Cluj-Napoca, Sibiu, Lugoj, Caransebeș, Reșița, Brașov, Târgu-Mureș), precum și la București.

Este un efort de apreciat al autorului de a pune în valoare o amplă documentare și de a realiza o sinteză, bogată și utilă, despre premisele, desfășurarea și victoria Revoluției Române din Decembrie 1989. Este o lucrare valoroasă cu care autorul și Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 se prezintă în întâmpinarea celei de a 25-a aniversări a Revoluției Române.

Ion ILIESCU